

Nr 3.

Andra kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande över motion om åtgärder mot fortsatt organiserad import av utländsk arbetskraft till Sverige.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 394, har herrar *Johansson* i Stockholm och *Holmberg* hemställt, att riksdagen i skrivelse till regeringen ville uttala sig mot planerna på fortsatt organiserad import av utländsk arbetskraft till Sverige.

Utskottet har inhämtat, att de i motionen fämnade uppgifterna om antalet utländska arbetare med arbetstillstånd avser samtliga utländska arbetare och alltså även arbetare från de övriga nordiska länderna. I enlighet med arbetskraftskonventionen av år 1945, som hittills ratificerats av Danmark och Sverige men vars riktlinjer följes vid samarbete mellan samtliga nordiska länder, strävar man efter att åstadkomma en gemensam nordisk arbetsmarknad. Detta finner utskottet vara riktigt.

Frånräknar man medborgare från övriga nordiska länder, var antalet arbetsanställda utlänningar 35 500 vid årsskiftet 1947/48 och 42 000 vid årsskiftet 1949/50, vilket innebär en ökning med endast 6 500. Från den 1 oktober 1950 till den 1 oktober 1951 ökades antalet arbetsanställda från utomnordiska länder från 44 700 till 46 500, dvs. med endast 1 800, och under fjärde kvartalet 1951 med 600. Den i motionen angivna siffran 9 000 för ökningen inom industri och transportväsen från 1950 till 1951 reduceras till 400, om endast arbetsanställda från utomnordiska länder medräknas.

Vid tillståndsgivningen, då det gäller kollektiv överföring av utländsk arbetskraft, tillgår så, att arbetsgivare, som önskar erhålla utländsk arbetskraft, har att anmäla sitt behov till arbetsmarknadsstyrelsen, som därefter inhämtar yttrande från vederbörande länsarbetsnämnd och fackförbund. Då tillstånd gives anmodas de utländska arbetarna att söka inträde i vederbörande fackförening, så långt det är praktiskt genomförbart.

I fråga om utländska arbetare, som själva skaffat sig arbetserbjudanden, ställer enligt uppgift arbetsmarknadsstyrelsen relativt höga kvalifikationskrav, då den har att yttra sig. Tillströmningen denna väg hålles således också under viss kontroll. Emellertid förekommer att viseringsbefriade utlänningar reser in i landet och tillträder arbetsanställningar utan att först söka arbetstillstånd. Denna arbetskraft lär ofta icke besitta yrkeskvalifikationer och vara mycket rörlig. Vissa förslag har emellertid framförts, som skulle möjliggöra att man komme till rätta även med nämnda olägenheter.

Då kollektiv överföring av utländsk arbetskraft — bortsett från den nordiska — sker i samförstånd med vederbörande fackförbund och den enskilda tillströmningen dels torde vara relativt obetydlig och dels redan kontrolleras samt förslag framförts om vissa ytterligare kontrollåtgärder, synes några berättigade anmärkningar icke kunna framföras. Strävandena att skapa en gemensam nordisk arbetsmarknad bör enligt utskottets mening icke motarbetas utan tvärtom på allt sätt stödjas.

Någon grundad anledning till ett riksdagens uttalande mot fortsatt organiserad import av utländsk arbetskraft, varmed torde avses den kollektiva överföringen, har enligt utskottets mening icke framförts. Utskottet, som förutsätter att den kollektiva överföringen av utländsk arbetskraft sker enligt samma principer som hittills och att all nödig hänsyn även i fortsättningen tages till förhållandena på den svenska arbetsmarknaden, får hemställa,

att motion II: 394 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 februari 1952.

På utskottets vägnar:

PATRIK SVENSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 2.
